

Súd: Okresný súd Trebišov
Spisová značka: 14C/110/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7912213455
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 12. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Koščová
ECLI: ECLI:SK:OSTV:2012:7912213455.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trebišov sudkyňou JUDr. Monikou Koščovou v právnej veci navrhovateľa Q.Á. Z., nar. XX.XX.XXXX bytom W. XX, S., t. č. G. Z. XXX, G. K. B. - Ú. proti odporcovi 1/ H.. Y. O., nar. XX.XX.XXXX bytom Y. XX, W. zast. JUDr. Viktória Lučanská Hajduová, advokátka 2/ Slovenská sporiteľňa, a.s. so sídlom Tomášikova 48, Bratislava, IČO: 00 151 653 v konaní o vyslovenie neplatnosti právneho úkonu takto

rozhodol:

Súd návrh **z a m i e t a**.

Navrhovateľ je povinný nahradiť odporcovi v 1. rade trovy konania vo výške 132,64 Eur a odporcovi v 2. rade trovy konania vo výške 47,56 Eur, všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Odporca v 1. rade a odporca v 2. rade **n e m á** povinnosť zaplatiť súdny poplatok za návrh.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľka sa návrhom doručeným súdu dňa 16.08.2012 domáhala, aby súd určil, že úverová zmluva č. 0553435784 uzatvorená medzi odporcom v 1. rade a odporcom v 2. rade je neplatná a zaviazal odporcov na náhradu trov konania.

Svoj návrh odôvodnila tým, že počas manželstva navrhovateľky a odporcu v 1. rade /ďalej odporca 1/ tento uzatvoril pre ňu v neznámy deň úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, stalo sa tak v čase, keď už spolu nežili v spoločnej domácnosti ani spolu nehospodárili. Napriek tomu, že o tomto úverovom vzťahu nemala ako manželka žiadnu vedomosť, sa zmienka o úvere vyskytla v návrhu odporcu 1 na vyporiadanie BSM zo dňa 20.05.2011, kde odporca zahrnul zostatok úveru medzi pasíva spadajúce do BSM. Neplatnosti právneho úkonu sa voči obom odporcom dovoľavala osobitným listom zo dňa 16.03.2012. Odporca 1 sa nijako nevyjadril a odporca 2 jej zaslal nič nehovoriaci vzor listu zo dňa 18.04.2012 č.0022/612/2012/892.

Odporca 1 s návrhom nesúhlasil, uviedol, že skutočnosti v návrhu sú nepravdivé. Navrhovateľka vedela, že takúto úverovú zmluvu uzatváram, pretože túto skutočnosť spoločne veľakrát rozoberali a naposledy sa o nej rozprávali v deň, keď bola úverová zmluva podpísaná, pričom navrhovateľka súhlasila a nemala k uzavretiu zmluvy žiadne výhrady. Z poskytnutého úveru boli uhrádzané aj dlhy navrhovateľky.

Odporca v 2. rade /ďalej odporca 2/ s návrhom nesúhlasil, V prvom rade poukázal na to, že navrhovateľka nepreukázala existenciu naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení. Ďalej poukázal na to, že podpísanie zmluvy odporcom 1 nie je vybavovanie záležitostí týkajúcich sa spoločných vecí, teda nejde o dispozíciu so spoločnou vecou manželov a ani o správu spoločných vecí, preto súhlas druhého

z manželov na uzatvorenie zmluvy jedným z manželov nebol potrebný. Neudelenie súhlasu druhým manželom teda nemá za následok neplatnosť zmluvy. Poukázal zároveň na platnú judikatúru.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania a listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový stav veci:

Rozsudkom Okresného súdu Trebišov č. k. 11C/127/2010 zo dňa 24.08.2010 bolo manželstvo navrhovateľka a odporcu 1 rozvedené, rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 03.09.2010.

Súd sa oboznámil s návrhom na vyporiadanie BSM, ktorý podal odporca 1 a ktorý bol súdu doručený dňa 27.05.2011; konanie je vedené pod sp. zn. 10C/92/2011 ako aj s vyjadrením odporkyne (navrhovateľky v tomto konaní) k návrhu.

Listom zo dňa 16.03.2012 adresovaným odporcovi 1 a odporcovi 2 sa navrhovateľka dovoľávala neplatnosti úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX uzavretej medzi odporcom 1 a odporcom 2.

Z pripojeného súdneho spisu tunajšieho súdu č. k. 10C/92/2011 sa súd oboznámil so Zmluvou o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 11.02.2010. Zmluvu na strane veriteľa uzavrel odporca 2 a ako dlžník vystupoval odporca 1; predmetom zmluvy bolo poskytnutie úveru vo výške 3.000 Eur, druh spotrebný úver na Čokoľvek pre mladých.

Z výpovede navrhovateľky súd zistil, že dôvodom neplatnosti právneho úkonu je, že žiadnu zmluvu nepodpísala. Odporca sa vyjadril, že tento úver vzal na to, aby jej zaplatil dlhy za rozvod, za telefón, do sociálnej poisťovne a za motorové vozidlo, no ona si to uhradza sama. Naliehavý právny záujem je v tom, že odporca jej nič nezaplatil, čo aj dokáže, pretože má všetky doklady o tom, že to uhradza sama spoločne s otcom a jej rodinou. Listom zo dňa 16.03.2012 vyzvala aj odporcu v I. rade, aj odporcu v 2. rade s tým, že sa dovoľávala neplatnosti právneho úkonu. V rámci BSM odporca v I. rade ako pasívum uviedol dlh na úvere zhruba 3.000 Eur, na ňu pripadajúca suma je 1.500 Eur. Odporca jej nepredložil žiadne listiny, preto musela podať samostatný návrh v tomto konaní o vyslovenie neplatnosti právneho úkonu. Všetko čo chce je, aby súd vyslovil neplatnosť právneho úkonu, aby ona to nemusela platiť zo svojho majetku.

Z výpovede odporcu 1 súd zistil, že pokiaľ navrhovateľka tvrdí, že nevie o danom úvere, nie je to pravda. V deň podpísania zmluvy sedeli v Reštaurácii Vulkano v I., preberali celú finančnú situáciu. V tom čase ešte nebol podaný návrh na rozvod ani z jednej strany. Snažil sa nejakým spôsobom vrátiť teraz už k exmanželke. V tom čase bol veľmi naivný, dával jej peniaze len tak bez dokladov. Mala auto, ktoré bolo na jeho mene, k dispozícii stále s tým, že napr. ho dostala s plnou nádržou, vrátila ho s prázdnu. Keďže v tom čase všetky záväzky uhradza on, potreboval nejakú finančnú injekciu na opravu auta.

V tom čase mala navrhovateľka nejaké dlhy v sociálnej poisťovni, nepoplatené telefónne účty, jeden telefónny účet konkrétne platil on v pobočke v V., keď tam bol na služobnej ceste. V tej Reštaurácii Vulkano fakt vedela, že ide podpísať zmluvu a nemala žiadne námietky. Úverová zmluva je už vyplatená. Z výpovede odporcu 2 súd zistil, že trvá v celom rozsahu na vyjadrení, ktoré bolo súdu doručené písomnou formou a najmä na tom, že v tomto konaní nie je preukázaný naliehavý právny záujem zo strany navrhovateľky na požadovanom určení, pretože v prípade neplatnosti určenia tejto úverovej zmluvy by odporcovi vznikol záväzok na vydanie bezdôvodného obohatenia, takže v prípade úspechu navrhovateľky by neboli poriešené všetky vzťahy tak, aby tam nevznikal žiaden spor, teda nič by sa týmto určením nedosiahlo. Ďalej uviedol, že tento úver bol medzičasom uhradený, bol uhradený dňa 16.04.2012 odporcom v I. rade. Čo sa týka samotnej neplatnosti, z dlhodobej judikatúry slovenských súdov vyplýva, že ak za trvania manželstva a BSM manželov uzatvorí jeden z manželov zmluvu o pôžičke, nepotrebuje k tomu súhlas druhého manžela. Mal za to, že súhlas druhého z manželov na uzatvorenie zmluvy nebol potrebný a neudelenie jeho súhlasu nemá za následok neplatnosť právneho úkonu.

Z prednesu právneho zástupcu odporcu 1 súd zistil, že navrhovateľka neprodukovala žiaden dôkaz, ktorý by preukazoval jej naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Má za to, že navrhovateľka nevie preukázať to, že je tu daný naliehavý právny záujem na vyslovenie právneho úkonu za neplatný.

Po vykonaní dokazovania súd dospel k takémuto právnomu záveru:

Podľa ust. §80 Občianskeho súdneho poriadku /ďalej OSP/ návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä a/ o osobnom stave (o rozvode, o neplatnosti manželstva, o určení, či tu

manželstvo je alebo nie je, o určení rodičovstva, o osvojení, o spôsobilosti na právne úkony, o vyhlásení za mŕtveho), b/ o splnení povinnosti, ktorá vyplýva zo zákona, z právneho vzťahu alebo z porušenia práva, c/ o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

Základnou podmienkou dôvodnosti a teda východiskom prípadnej úspešnosti určovacej žaloby podľa § 80 písm. c/ OSP je existencia naliehavého právneho záujmu na požadovanom právnom určení. Rozumie sa tým právny záujem navrhovateľa, resp. navrhovateľov, ktorý musí byť daný v čase vyhlásenia rozsudku.

Tento právny záujem musí byť kvalifikovaný, t.j. naliehavý. Posúdenie naliehavého právneho záujmu je otázkou právnej kvalifikácie rozhodujúcich skutočností. Spravidla je naliehavý právny záujem daný v prípade, keď sa nemožno domáhať priamo plnenia, tiež vtedy, ak by bez tohto určenia bolo ohrozené právo navrhovateľa alebo ak by bez tohto určenia jeho právne postavenie bolo neisté. V tejto spojitosti si teda treba ujasniť, či a ako sa následne požadované určenie môže dotknúť právnych pomerov účastníkov (t.j. či môže založiť právne významný následok v týchto pomeroch). Určovacia žaloba bude zvyčajne prípustná vtedy, ak sa ňou odstraňuje spornosť vzťahu účastníkov a predchádza vzniku ďalších sporov, prípadne ak sa vytvára pevný základ právneho vzťahu medzi nimi.

Zásadne platí, že možnosť žaloby na plnenie spravidla vylučuje právny záujem na žalobe určovacej; tento predpoklad však nemožno chápať všeobecne. Ak žalobca môže preukázať, že má právny záujem na tom, aby rozhodnutím súdu bolo určené určité právo alebo právny pomer napriek tomu, že by mohol žalovať priamo na plnenie, nemožno mu určovaciu žalobu odoprieť. Za nedovolenú - pri možnosti žaloby na plnenie - možno považovať určovaciu žalobu len tam, kde by neslúžila potrebám praktického života, ale len k zbytočnému rozmnožovaniu sporov. Ak však určovacia žaloba vytvára pevný právny základ pre právny vzťah účastníkov sporu a môže sa ňou predísť žalobe na plnenie, je určovacia žaloba prípustná aj napriek tomu, že je možná i žaloba na plnenie.

Z uvedeného dôvodu súd v prvom rade skúmal, či je na strane navrhovateľa daný naliehavý právny záujem na požadovanom určení.

Súd dospel k záveru, že aj keď navrhovateľka presne nekvalifikovala naliehavý právny záujem na požadovanom určení, nemožno jej určovaciu žalobu uprieť. Otázku platnosti respektívne neplatnosti právneho úkonu možno v súdnom konaní riešiť ako otázku predbežnú, v tomto prípade je vedené konanie o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov - navrhovateľky a odporcu 1, avšak účastníkom konania o vyslovenie neplatnosti právneho úkonu by mali byť účastníci samotného úkonu a ten, kto sa neplatnosti dovoľáva. Nakoľko odporca 2 nie je účastníkom spomínaného konania o vyporiadanie BSM, otázka platnosti/neplatnosti nemohla byť v predmetnom konaní riešená ako otázka predbežná ale iba v samostatnom konaní, kde bude naplnený okruh účastníkov konania a z uvedeného dôvodu, podľa názoru súdu je daný právny záujem navrhovateľky na požadovanom určení.

Podľa ust. §145 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka /ďalej OZ/, Bežné veci týkajúce sa spoločných vecí môže vybavovať každý z manželov. V ostatných veciach je potrebný súhlas oboch manželov; inak je právny úkon neplatný. Z právnych úkonov týkajúcich sa spoločných vecí sú oprávnení a povinní obaja manželia spoločne a nerozdielne.

Vyššie citované ustanovenie Občianskeho zákonníka, upravuje právny vzťah bezpodielových spoluvlastníkov k tretím osobám, pokiaľ ide o spoločné veci. Podľa tohto ustanovenia môže bežné veci týkajúce sa spoločnej veci vybavovať každý z manželov. V ostatných veciach je potrebný súhlas oboch manželov, inak je právny úkon v zmysle ustanovenia § 40a neplatný, avšak za predpokladu, že druhý z manželov sa tejto neplatnosti dovoľá. Z právnych úkonov týkajúcich sa spoločných vecí sú voči tretím osobám oprávnení a povinní obaja manželia solidárne. Ak ide o vybavovanie iných než bežných vecí, na platnosť právneho úkonu, pokiaľ v ňom nevystupujú obaja manželia ako jeho účastníci alebo pokiaľ jeden z nich nekoná na základe plnomocenstva ako zástupca aj za druhého manžela, sa vyžaduje súhlas oboch manželov. Právny úkon, ktorý bol urobený len jedným z manželov bez súhlasu druhého manžela a ktorý nie je vybavovaním bežnej veci, sa považuje za platný, pokiaľ ten, kto je ním dotknutý, sa jeho neplatnosti nedovoľá. Jedná sa teda o relatívnu neplatnosť právneho úkonu.

Pojem "právny úkon týkajúci sa spoločných vecí" je potrebné vykladať tak, že sa jedná o každý úkon, ktorý sa týka obsahu vlastníckeho práva ku konkrétnej veci patriacej do bezpodielového spoluvlastníctva. Len z takéhoto úkonu sú obaja manželia zaviazaní spoločne a nerozdielne. Samotné podpísanie zmluvy nie je právnym úkonom, pre ktorý je potrebný súhlas druhého z manželov, pretože práva ani povinnosti uvedené v zmluve nie sú vecou a teda nemôžu byť v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov. Mimo

sféry bezpodielového spoluvlastníctva konajú manželia samostatne, a na platnosť ich úkonov nie je potrebný súhlas druhého manžela. Ak chce za trvania manželstva a bezpodielového spoluvlastníctva urobiť právny úkon len jeden z manželov, je z neho zaviazaný alebo oprávnený len on sám, nepotrebuje na to súhlas druhého z manželov a to ani keď nejde o bežnú vec.

K záväzku manžela z takéhoto právneho úkonu možno vo vzťahu medzi manželmi prihladiť len v rámci vyporiadania zaniknutého bezpodielového spoluvlastníctva.

Na základe vyššie uvedeného a s poukazom na ustálenú judikatúru súdov (Zhodnotenie NS ČSSR Cpj 86/71, R 42/1972; NS ČR č. 29Odo/162/2005; NS ČSR 3Cz/27/1986; NS SSR 1Cz/43/73, R 61/1973) mal súd za to, že nepodpísanie Zmluvy o splátkovom úvere druhým z manželov teda navrhovateľkou ale iba odporcom 1, nemá za následok jej neplatnosť, z uvedeného dôvodu súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

O trovách konania súd rozhodol podľa ust. §142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku /ďalej OSP/, v zmysle ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech súd prizná náhradu trov konania potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

V tomto konaní bol úspešný odporca 1 aj odporca 2.

Súd priznal právnomu zástupcovi odporcu 1 náhradu trov právneho zastúpenia, pričom hodnota úkonu bola vyčíslená podľa ust. §11 ods. 1 písm. a, vyhlášky č. 655/2004 Zz /ďalej vyhláška/ a výška náhrady vyčíslená nasledovne:

I, odmenu za právne zastúpenie v zmysle §11 vyhlášky vo výške 132,64 Eur za 2 právne úkony: prevzatie a príprava zastúpenia, účasť na pojednávaní dňa 13.12.2012 (odmena za iné úkony iného právneho zástupcu uplatnená nebola), odmena za 1 úkon bola priznaná vo výške 58,69 Eur a režijný paušál 2x7,63 Eur;

Súd priznal odporcovi 2 náhradu trov konania nasledovne:

I, hotové výdavky - cestovné v zmysle §72 ods. 1 vyhl. č. 543/2005 Zz v celkovej výške 41,56 Eur a stravné v zmysle §72 ods. 1 vyhl. č. 543/2005 Zz v celkovej výške 6 Eur, spolu 47,56 Eur.

Podľa ust. §2 ods. 2 zák. č. 71/1992 Zb o súdnych poplatkoch /ďalej ZoSP/, Ak je poplatník od poplatku oslobodený a súd jeho návrhu vyhovel, zaplatí podľa výsledku konania poplatok alebo jeho pomernú časť odporca, ak nie je tiež od poplatku oslobodený.

V tomto konaní bol navrhovateľ rozhodnutím súdu oslobodený od zaplatenia súdneho poplatku za návrh ale súd jeho návrhu nevyhovel, preto o povinnosti zaplatiť súdny poplatok súd rozhodol tak ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Trebišov.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitosti /§42 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku ďalej OSP/ uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha /§205 ods. 1 OSP/.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť v zmysle ust. §205 ods. 2 OSP len tým, že:

a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v §221 ods. 1 OSP,

b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené /§205a OSP/,

f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona /§251 ods. 1 OSP/.